Sporda Ego ve Görev Yönelimleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sporda Ego ve Görev Yönelimleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31040

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sporda Ego ve Görev Yönelimleri Ölçe?i (SEGYÖ), sporcular?n veya sporla ilgili profesyonellerin ba?ar?ya yönelik motivasyonel hedeflerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçe?in adaptasyon çal??mas?, özellikle spor hakemlerinin ba?ar?ya yönelik e?ilimlerini, yani görev (ustal?k) ve ego (performans) yönelimli hedeflerini ölçmek üzere yap?lm??t?r. Ölçek, bireyin kendi geli?imine odaklan?p odaklanmad???n? (görev yönelimi) veya sosyal kar??la?t?rmalara ve ba?kalar?n? yenmeye odaklan?p odaklanmad???n? (ego yönelimi) belirlemeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, 2 alt boyut ve 13 maddeden olu?an Likert tipi bir yap?ya sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Sporda Ego ve Görev Yönelimleri Ölçe?i, Görev Yönelimi, Ego Yönelimi, Spor Psikolojisi, Hakemler, Adaptasyon, Psikometrik Ölçek

Yazarlar

E. Koray Do?an, S. Elçi, H.S. Asil

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, spor ortam?nda yer alan bireylerin, özellikle de spor hakemlerinin ba?ar?ya yönelik motivasyonel hedeflerini ve e?ilimlerini belirlemektir. Adaptasyon çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerini Türk hakem popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde kullan?l?p kullan?lamayaca??n? saptamay? hedeflemi?tir.

Ölçek, kat?l?mc?lar?n ba?ar?y? nas?l tan?mlad?klar?n? ve nelerin kendilerini ba?ar?l? hissettirdi?ini ölçerek, görev yönelimli (bireysel geli?im, ö?renme) ve ego yönelimli (rekabet, üstünlük kurma) motivasyonel yap?lar?n? ortaya koyar. Bu ayr?m, hakemlerin kritik anlarda karar alma süreçleri ve mesleki geli?im stratejileri hakk?nda önemli bilgiler sunar.

Yap?

Sporda Ego ve Görev Yönelimleri Ölçe?i, ba?ar? hedef teorisine dayanmaktad?r ve iki temel psikolojik yap?y? ölçmektedir:

Görev Yönelimi (Task Orientation): Bireyin ba?ar?y? ki?isel geli?im, ustal?k, çaba ve ö?renme yoluyla tan?mlamas?d?r. Görev yönelimli bireyler, kendilerini geçmi? performanslar?yla kar??la?t?rarak ba?ar?ya ula??rlar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ego Yönelimi (Ego Orientation): Bireyin ba?ar?y? sosyal kar??la?t?rma, rakiplerden daha iyi olma ve üstünlük kurma yoluyla tan?mlamas?d?r. Ego yönelimli bireyler, ba?ar?lar?n? d??sal faktörlere ve sosyal statüye ba?larlar.

Ölçek toplam 13 maddeden olu?ur ve bu maddeler bu iki alt boyut aras?nda da??lm??t?r. Görev yönelimi alt boyutu 7 madde, ego yönelimi alt boyutu ise 6 madde içermektedir.

Geçerlik

Ölçe?in Türk hakemler popülasyonu için yap? geçerlili?ini test etmek amac?yla çe?itli istatistiksel analizler uygulanm??t?r. Öncelikle örneklem büyüklü?ünün faktör analizi için uygunlu?unu belirlemek üzere Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi uygulanm??t?r. KMO analizinden elde edilen de?er (.81), örneklem büyüklü?ünün iyi düzeyde oldu?unu ve faktör analizine uygun oldu?unu göstermi?tir.

Ayr?ca, verilerin çok de?i?kenli normal da??l?mdan geldi?ini ve faktör analizinin uygulanabilirli?ini do?rulamak amac?yla Bartlett testi sonuçlar? incelenmi? ve testin anlaml? oldu?u bulunmu?tur. Yap? geçerlili?i sürecinde, temel bile?enlere faktör analizi uygulanm?? ve faktör yüklerinin belirlenmesi için dik döndürme yöntemlerinden Oblimin yöntemi kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in orijinal iki faktörlü yap?s?n?n (Görev ve Ego Yönelimi) hakemler ba?lam?nda da geçerli oldu?unu desteklemi?tir.

Güvenilirlik

Ölçe?in içsel tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla Cronbach Alpha güvenilirlik katsay?lar? hesaplanm??t?r. Elde edilen katsay?lar, ölçe?in alt boyutlar?n?n yüksek düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Görev Yönelimli Hedefler: Cronbach Alpha katsay?s? .82 olarak belirlenmi?tir.

Ego Yönelimli Hedefler: Cronbach Alpha katsay?s? .83 olarak belirlenmi?tir.

Genel olarak, .70 ve üzeri Cronbach Alpha de?erleri ölçe?in güvenilir kabul edilmesi için yeterli iken, bu ölçekten elde edilen katsay?lar (.82 ve .83) ölçe?in içsel tutarl?l???n?n oldukça yüksek oldu?unu ve güvenilir bir ölçüm sa?lad???n? kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

"Hakemler ?çin Sporda Görev ve Ego Yönelim Ölçe?i"nin faktör yap?s?n? incelemek için temel bile?enler analizi kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin kuramsal olarak beklenen iki boyutta topland???n? göstermi?tir: Görev Yönelimi ve Ego Yönelimi.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör yüklerinin da??l?m?n? optimize etmek ve faktörler aras? korelasyonu dikkate almak amac?yla Oblimin döndürme yöntemi tercih edilmi?tir. Bu yöntem, faktörlerin birbiriyle ili?kili olabilece?i varsay?m?na dayan?r ve sonuçlar, ölçe?in 2 alt boyutlu, 13 maddelik yap?s?n? do?rulam??t?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: 5'li Likert tipi öz bildirim ölçe?i. Derecelendirme: 1= kesinlikle kat?lm?yorum - 5= kesinlikle kat?l?yorum.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Spor Hakemleri

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an profesyonel popülasyon)

Popülasyon Detaylar?: Sporda görev yapan hakemler.

Test Metodolojisi: Psikometrik ölçek adaptasyonu ve yap? geçerlili?i çal??mas?.

Anahtar Kelimeler

Motivasyon, Spor Hakemi, Psikometri, Faktör Analizi, Ba?ar? Hedef Teorisi, SEGYÖ

Yazarlar

Sorumlu Yazar: E. Koray Do?an

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?il

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için yazar referans?na ba?vurulmas? önerilir. Ticari kullan?m ücretleri hakk?nda bilgi mevcut de?ildir.

Test Y?l?: Adaptasyon çal??mas? 2017 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ek Bilgi: Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: sporda-ego-ve-gorev-yonelimleri-olcegi-toad.pdf. Ayr?ca, ek akademik kaynak için bu link kullan?labilir: atauni.edu.tr.

Kaynaklar

Do?an, E.K., Elçi, S. ve Asil, H.S. (2017). Sporda Ego ve Görev Yönelimi ölçe?i (SEGYÖ)'nin hakemler için adaptasyon çal??mas?, *Beden E?itimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 19* (2), 68-77.

Sporda Ego ve Görev Yönelimleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ölçek 2 alt boyut ve 13 maddeden olu?maktad?r:

Görev Yönelimi (7 madde): Yeni bir teknik ö?rendi?imde ve bende uygulama iste?i uyand?rd??? zaman kendimi hakemlikte çok ba?ar?l? hissederim.

Ego Yönelimi (6 madde): Kritik bir pozisyonda karar verebilen veya hata yapmayan tek ki?i ben oldu?um zaman kendimi hakemlikte çok ba?ar?l? hissederim.

ARABPSYCHOLOGY.COM